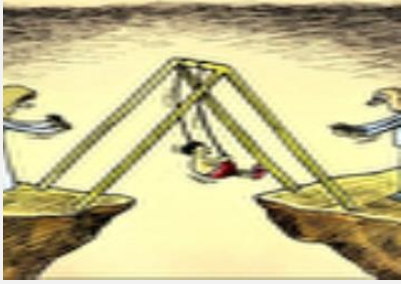

شرایط ملاقات طفل پس از طلاق

حضانت به معنای نگهداری، تربیت و پرورش کودک است؛ که این وظیفه به عهده‌ی پدر و مادر است و آن‌ها نمی‌توانند از انجام این کار خودداری کنند. قانون مدنی نیز پدر و مادر را مکلف کرده است که در حدود توانایی خود، به تربیت کودکان بپردازند.

حضانت به معنای نگهداری، تربیت و پرورش کودک است؛ که این وظیفه به عهده‌ی پدر و مادر است و آن‌ها نمی‌توانند از انجام این کار خودداری کنند. قانون مدنی نیز پدر و مادر را مکلف کرده است که در حدود توانایی خود، به تربیت کودکان بپردازند.

به گزارش «تابناک» زمانی که پدر و مادر با یکدیگر زندگی می‌کنند؛ می‌کنند نگهداری بر عهده‌ی پدر و مادر است و آن‌ها است. اما وقتی که پدر و مادر جدا از یکدیگر زندگی می‌کنند؛ نگهداری از فرزندان تا ۷ سالگی با مادر و بعد از آن با پدر است. چه این فرزندان دختر باشند یا پسر.

حضانت مخصوص کودکان است و با رسیدن به سن بلوغ یعنی در پسران ۱۵ سال تمام قمری و در دختران ۹ سال تمام قمری، پایان می‌گیرد؛ باید و بعد از این سن، خود کودک حق دارد انتخاب کند که با پدرش زندگی کند یا با مادرش؛ که در هر صورت تأمین مخارج زندگی با پدر خواهد بود. چرا که نفقه کودکان به عهده پدر است و چه این پدر حضانت را به عهده داشته باشد یا این که حضانت بر عهده مادر باشد، موظف به پرداخت نفقه است. نفقه شامل مسکن، خوراک، پوشاک و نیازهای درمانی برای کودک است. در صورت خودداری از پرداخت نفقه در صورتی که توانایی پرداخت را داشته باشد، این عمل او، جرم بوده و در صورت شکایت حسب رای دادگاه، به حبس از بیش از شش ماه تا دو سال محکوم می‌شود.

بعد از هفت سالگی اگر در این خصوص اختلافی بین والدین به وجود بیاید، دادگاه با رعایت مصلحت کودک تعیین می‌کند که چه کسی حضانت او را بر عهده بگیرد. حتی در جایی هم که یکی از والدین صلاحیت نگهداری از طفل را نداشته باشد مثلاً به علت بیماری یا اعتیاد یا مشکلات روانی و...؛ باز هم دادگاه تعیین می‌کند که حضانت را چه کسی به عهده بگیرد و امکان تغییر صاحب حق حضانت از سوی دادگاه وجود دارد.

در صورتی که یکی از والدین کودک فوت کند، حضانت او با کسی که زنده است، خواهد بود. مثلاً با فوت پدر، حضانت طفل با مادر است نه پدر بزرگ طفل و اگر مادر در مدتی که حضانت طفل با اوست با دیگری ازدواج نماید، حق حضانت با پدر طفل است.

حالا سوالی که ممکن است در این جا پیش بیاید این است که اگر پدر و مادر کودک از هم جدا شده باشند و حضانت کودک با یکی از آن‌ها باشد آیا طرف دیگر، حق ملاقات با کودک را دارد یا خیر؟

پاسخ این است که در صورتی که به علت طلاق یا به هر علت دیگر پدر و مادر کودک در یک منزل سکونت نداشته باشند، هر یک از والدینی که طفل تحت حضانت او نیست، حق ملاقات و دیدار با طفل خود را دارد و والدین کودک می‌توانند در مورد زمان و مکان ملاقات و سایر جزئیات مربوط به آن با یکدیگر توافق کنند. در صورتی که میان آن‌ها اختلاف وجود داشته باشد، دادگاه خانواده، تکلیف این موارد را معین می‌کند؛ بنابراین هر یک از والدین حق دارند که در فاصله‌ی زمانی معین، با کودک خود ملاقات کنند. معمولاً دادگاه‌ها با توجه به سن طفل و وابستگی‌های عاطفی، ساعات یا یک روز یا دو روز از آخر هفته را به این کار اختصاص می‌دهند و گفته می‌شود ملاقات بیش از این با شخصی که حضانت را به عهده ندارد، صحیح نیست چرا که باعث اختلال در حضانت و دوگانگی در تربیت کودک می‌شود.

اما نمی‌توان به طور کلی پدر یا مادری را که حضانت به عهده او نیست، از ملاقات با فرزندش منع کرد چرا که این کار برخلاف قانون است. با این حال اگر ملاقات با پدر یا مادری که حضانت به عهده او نیست واقعاً برای کودک خطرناک باشد و موجب وارد شدن ضرر به او شود، دادگاه می‌تواند فواصلی را که برای ملاقات تعیین می‌کند، طولانی‌تر باشد و مثلاً به جای هفته‌ای یک بار، ماهی یک بار یا هر چند ماه یک بار تعیین کند یا ملاقات با حضور اشخاص دیگری انجام بگیرد.

البته زمانی که ملاقات با کودک، موجب ترس از به خطر افتادن جان او شود، و یا این‌که پدر یا مادر حالت خطرناک

روانی داشته باشند، برای جلوگیری از صدمه به فرزند، می‌شود؛ توان با حکم دادگاه مانع از دیدار یکی از والدین که دچار چنین مشکلی هستند، با فرزندشان شد. همچنین اگر طفل مایل به ملاقات با یکی از والدین خود نباشد، اجرای احکام با دستور دادگاه اعمال حق ملاقات طفل را به تأخیر می‌اندازد تا با مشاوره خانواده شرایط روحی لازم برای طفل جهت ملاقات حاصل گردد.

حال اگر با ملاقات کودک مخالفت شود، چه اتفاقی رخ می‌دهد؟ آیا ضمانت اجرایی برای این کار پیش بینی شده است؟ باید اشاره کرد که، در صورتی که پدر یا مادری که دارای حق حضانت است، از ملاقات طرف دیگر جلوگیری کند، با رای دادگاه کیفری برای بار اول به پرداخت جزای نقدی درجه هشت (تا ده میلیون ریال) و در صورت تکرار به حداکثر مجازات مذکور محکوم خواهد شد.

در برخی موارد امکان این وجود دارد که پدر و مادر به نفع همدیگر از حق حضانت خود صرف نظر کنند؛ بنابراین قرارداد هایی در مورد حق حضانت بین خود منعقد می‌شود؛ کنند که اگر برخلاف مصلحت کودک نباشد، معتبر است و طبق آن عمل می‌شود. اما از آن جایی که حضانت تکلیف والدین است، پدر و مادر نمی‌شود؛ توانند این تکلیف را از خود ساقط کنند و طفل را بی سرپرست رها نمایند.